

Abacuch

Da la Neuva Bibia an Lenga Piemontèisa
voltà da Pàul E. Castlin-a e da Majo Galin-a

**Edission
Tempo di Riforma**

2023

Costa version d'Abacuch a l'é tirà da la Neuva Bìbia an Lenga Piemontèisa ch'as peul trovesse compléta a l'adressa dla Ragnà <https://pms.wikisource.org/>

Còdes ISBN:

Introduccion a l'euvera compléta dla Neuva Bibia an Lengha piemontèisa

Costa version ëd la Bibia ebràica e cristian-a an lengha piemontèisa, soagnà da Pàul E. Castlin-a, pastor evangelich, e Majo Galin-a, a-j va dapress al métoed ëd l'equivalensa dinàmica (pënsé për pensé).

Sò bu a l'é la divulgassion dla Paròla 'd Nosgnor e "parlé al cheur" dla nòstra gent con un lengagi "ëd minca dì". Për coj ch'a veulo fonghé ancreus lòn ch'a lesò, dle nòte al pé dla pagina a dan ëd pcite spiegassion e rendission alternative dl'istess vers, ma i arcomandoma sèmper ëd comparisioné tut a 'd bibie an d'àutre lenghe.

I l'oma fàit nòstr travaj - e sossì a l'é nòstr prim presupòst - ant la përsuasion che la Bibia a l'é nen "un liber qualsëssia, ma ch'a trasmèt la Paròla 'd Nosgnor. A l'é për lòn che an fasend sto travaj i l'oma avù la pì àuta diligenza e respet. I l'oma 'dcò respetà la tradission ëstòrica dla magioransa dle bibie publicà da le cese cristian-e e dle sinagòghe ebràiche ant nē spirit ecuménich.

Costa version ëd la Bibia a l'é basà an sël travaj editorial sientìfich ëd la version anglèisa dla Bibia ciamà "NET Bible" (New English Translation) an comparassion con vaire d'àutre version bin spantià ant ël mond. La NET Bible a l'é compagnà da 60.932 nòte ch'a dëspiego 'l motiv ëd la particolar sernìa 'd minca espression dovrà ant la tradussion e dl'interpretassion dàita a cole paròle o vers ch'a l'é malfé rendje con precision. A cole nòte i adressoma 'l letor ch'a veuja comprende 'l motiv ëd nòstre sernie d'espression.

Për lòn ch'a riguarda ël Testament Vej (la Tanach ebràica), ël travaj 'd tradussion a l'é dzurtut col ëd Majo Galin-a, e Giovanna Gribaud ch'a l'ha falò la pì part ant j'agn 1980 e ch'a l'ha publicalo an sl'arvista La Slòira.

Për lòn ch'a riguarda 'l Testament Neuv, costa tradussion piemontèisa as peul consideresse na revision stilistica dël Testament Neuv an lengha piemontèisa dël 1841, con comparassion scrupolosa dij pì bon test grech a nòstra disposission ancheuj.

Pàul E. Castlin-a, edission dlë Dzèmber 2023

Èl lìber d'Abacuch

Introduccion

Abacuch a compiss soa mission ant un moment ëd crisi vers la fin dël sétim sécol a. C. e l'inissi del sest. La nassion assira a l'é già an decadensa fòrta. Dël 612 a. C. con la croa 'd Ninive, soa capital, a perdrà minca 'n podèj. L'amperi neo-babilonèis a rimpiaierà, con crudelità pì granda, la potensa dj'Assir ant ël predomini dël Vzin Orient. A l'é 'n temp ëd crudelità generalisà e 'dcò ant ël regn ëd Giuda l'angiustissia e la gramissia a la fan da padron.

Costa situassion a sagrin-a 'l cheur dël profeta, ch'as ciama coma che Nosgnor a peul pèrmètte na ròba pariya. Nosgnor a-j rëspond che Soa manera 'd fé as la capiss pro pèr coj ch'a-j resto fedej. Ant ël cit lìber d'Abacuch le sùpliche e le domande dël profeta as alterno a le rësposte 'd Nosgnor (capìtoj 1 e 2), pèr concludse con n'orassion dël profeta (capìtol 3). A j'abitant dël regn ëd Giuda, ch'as fan ëd domande série pèr lòn ch'a riguarda sò avni 'd lor e ij propòsit ëd Nosgnor, Abacuch a nunsia che Dé a agiss con giustissia e a condan-a ij craseur, a dòmina an sël mar, la tèra e le nassion, a giuta sò pòpol e a lo salva. A la gent ëd sò temp e a cola 'd tuit ij temp, Abacuch a dà cost mëssage: "Èl giust a vivrà pèr soa fedeltà" (2:4). L'apòstol Pàul a mensionarà cost vers ant la litra ai Roman (Roman 1:17) e an cola ai Galat (Galat 3:11).

Schema

- Dialog ravzinà an tra 'l profeta e Nosgnor - Dio 1:2-2:6
- Le sinch maledission 2:7-20
- Preghiera d'Abacuch 3:1-19

1

Èl profeta a crija agiùt a Nosgnor

¹Presagi che 'l profeta Abacuch a l'ha arseivù an vision.

²"Fin-a che mira, Nosgnor, it ciamrai d'agiut senza che ti t' mè scote? Fin-a che mira i l'avrai da crijé anvers ëd ti: " Am fan ëd violensa!" senza che ti t'im salve? ³Përchè t 'im fase vèdde la pèrversità e it reste mach në spetator dël crasament? Mi i vèddo nen d'àutr che dèstrussion e violensa; daspèrtut ëd ruse, e d gent che a va pa d'acòrdi. ⁴Dcò la Lege a l'é pa pì respetà, èl drit a l'é nen aplicà! Òhi, 'l pèrvers a pija an bala 'l giust, e dcò ij giudissi a son ësfaussà!".

Ij Caldé: foet ëd Nosgnor

⁵Nosgnor a dis: "Vardé da bin an tra le gent, beiché, i në sareve stupì e surprèis! Përchè mi i farai dij vòsti di na còsa che mach a contela i-j chërderie pa¹. ⁶Òhi! I farai vnì ij Caldé², costa gent ferosa e pien-a 'd feu, coj che a dèstraverso le vàu de gròsse dël pais për fesse padron ëd le ca dj'àutri. ⁷A son tremend e feros, a fisso soa potensa e sò drit ant la fòrsa! ⁸Ij sò cavaj a son pì lest che 'd pantere, e a mòrdo pì che ij luv noitej; ij sò sivalié a rivo da leugn, ij sò sivalié a rivo an pressa, lor a vòlo coma l'òja che as campa an sla pijàita për fela a tòch. ⁹Tùit a rivo për fé 'd ravagi, la faccia afoà com un vent ëd levant; lor ambaron-o 'd pèrzoné parèj ëd sabia! ¹⁰Costa gent a dèspresia ij rè, as në rij dij prins. le fortèsse a jè sbaruvo pa, a j'ambaron-o 'd tèra contra e as jè pijo. ¹¹Peui com un vent che a vira, as në van da n'àutra part. A son ëd criminaj parèj coma tuti coj che'd soa fòrsa as në fan un dio!

1 Cfr. At 13:41.

2 Cfr. 2 Rè 24:2.

¹²Dai temp pì leugn, ses-to pa ti, Nosgnor, èl mè Dé sant ch' a meuir pa? Ti, la Ròca, tut lolì it l'avìe stabililo pèr esercitè la giustissia, ti it l'avìe fissalo pèr castighe!

¹³Ij tò euj a son tròp pur pèr vèdde 'l mal, ti 't peule pa toleré 'l crasament. Anlora pèrchè staghes-to a vèdde j'euve dij pèrvers, e it tè staghe ciuto antant che 'l gram a travonda un pì giust che chiel?

¹⁴Ti 't trates j'òm com ij pèss dèl mar, tanme la gent che a l'ha pa un padron! ¹⁵Èl tiran babilonèis a ciapa tuta la gent con l'amon, a-j tira su con sò griseul, a-j ciapa con le rèj, e a nē son motobin content, a son ant la gòj!
¹⁶A smon-o dcò sacrificissi a soe rèj, a bruso d'oferte dè 'dnans a sò griseul, pèrchè con lòn as procuro motobin da mangé e 'd piat savori e bondos.
¹⁷Donch, a-j daran-ne sèmpèr èl gir a sò griseul senza fèrmesse, an massand la gent, senza misericòrdia?

2

Nosgnor a-j rëspond a le domande dèl Profeta

¹Mi i vado a buteme a mè post èd vardia, i vado a resté an pé an sla fortèssa; mi i farai babòja, pèr vèdde lòn che am dirà, lòn ch' a rëspondrà a mie plente. ²Anlora Nosgnor a l'ha rëspondume e a l'ha dit: "Scriv la vision, gravlo da bin an s' èd taulètte, pèrchè ch'as peussa lese fàcil.
³Pèrchè a l'é na vision che a l'é mach pèr sò temp: a parla d'un termo e a dis pa 'd busiardarìe; se a bèstanta, spetla, pèrchè a vnirà sicura, e a tarderà pa!³ ⁴Varda, col che a l'ha pa n'ànim èd dritura a tomba, ma 'l giust a vivrà pèr soa fedeltà⁴. ⁵Sicura, la richèssa a tradiss! Èl cacam a perd èl sens èd le

3 Cfr. Ebrèò 10:37.

4 O: "fede" [וְצַדִּיק בְּאִמּוֹנָתוֹ יִחִי] Cfr. Roman 1:17 [ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται]; Galat 3:11; Ebrèò 10:38.

còse e a s'àgita, col che a slarga soa boca coma lè Sheòl⁵, che a n'ha mai pro, tanme la mòrt, col che a ambaron-a pèr chiel tùit ij pòpoj e a buta ansema pèr chiel tute le nassion! ⁶Forse che antlora ij conquistà a faran pa 'd sàтира contra 'd chiel? Miraco che a vireran-ne pa d'epigrama contra 'd chiel? Lor a diran:

Le sinch amprecassion

Maleur a col ch'a 'mbaron-a richèsse d'àutri! E fin-a a che mira? Maleur a col che as caria d'un fardel ëd gagi! ⁷Ma cand che meno iv lo spete a rivran ij vòsti creditor e av faran tramlé. Ti 't saras soa pijàita! ⁸Vojàutri i ravage tanta gent, ma dcò j'àutri pòpoj av butran a sach. E sòn pèr ël sangh ch' i verse e pèr la violensa fàita a le nassion, a le sità e ai sò abitant.

⁹Maleur a col ch'a fà 'd rapin-e nen giuste pèr soa ca, pèr fesse na sosta sicura contra ij colp dla malora! ¹⁰Ij tò proget a l'han campà onta ansima a toa ca: an campand giù vàire gent ti 't l'has travajà contra 'd ti midem. ¹¹Fin-a le pere istesse dle muraje a crijo e le trav ëd bòsch a-j rëspondo.

¹²Maleur a col ch'a fàbrica na sità ant ël sangh e a fonda un pais an sl'angiuistissia! ¹³A l'é pa forse la volontà 'd Nosgnor ëd l'univers che ij pòpoj a pen-o pèr ël feu, che le nassion a sé straco pèr nen? ¹⁴Pèrchè la tèra a sarà ampinià dla conossensa 'd Nosgnor parèj coma j'eve a coato 'l fond dël mar⁶!

¹⁵Maleur a chi ch'a fa bèive ij sò avzin, a col che a versa sò tòssi fin-a a anciocheje, pèr vèdne soa nudità! ¹⁶Ti it ses pien ëd pèrversità, ëd glòria! Beiv a toa vira e fà vèdde toa virilità ampura! A darà 'l vir ansema a 'd ti, la san-a dla drita 'd Nosgnor, e l' onta a va a cheurve toa glòria! ¹⁷Pèrchè la violensa fàita al Liban at sotrerà, parej coma l'amassidi dj'animaj a tè

5 Lè "Sheòl" as chërdia ch'a fussa 'l mond sot-tera ch'a l'era l'abitassion ëd j'ànime dij mòrt, la tomba "ch'a l'ha sèmper fam".

6 Cfr. Isaia 11:9.

sbaruverà, pèrchè ti it l'has vèrsà 'd sangh uman, violentà 'l pais, la sità e tuti coj che a jè stan andrinta!

¹⁸Maleur a col che a dis al bòsch: "Dèsvijte", e a la pera muta: "Àuss-te". Varda, a l'é coatà d'òr e d'argent ma drinta a-i è pa sofi 'd vita. ¹⁹A còsa a serv-lo na scultura pèr che l'artista as daga la pen-a dè scurpila? Opura na statua fondùà o n'oràcol fàuss pèr che l'artista a l'abia fusa an lor, an scurpend ëd mistà mute? ²⁰Nosgnor a stà an sò Templi Sant. Che tuta la tèra a staga ciuto dè 'dnans ëd chiel!

3

Preghiera d'Abacuch e sò Salm ëd trionf

¹Preghiera dël profeta Abacuch, an ton ëd plenta.

²"Nosgnor, i l'hai scotà lòn ch' it l'has nunsiamè, Nosgnor, i l'hai avù tèmma 'd toa euvra. Manifestla an nòst temp. An nòst temp fala conòsse. Cand ch'it lasse sfoghé toa ira, dësmentia nen toa misericòrdia.

³Nosgnor a ven da Teman, ël Sant da la montagna 'd Paran. Soa maestà a cheurv ij cej, la tèra a l'é pien-a 'd soe laude. ⁴Sò splendor a l'é parèj dla lus, sluss ëd lòsna a seurto da soe man: ambele-là a sè sterma soa potensa.

⁵Dè 'dnans ëd chiel a ven anans ël contatt, frev afoà a séguita ij sò pass.

⁶As fërma e a fà tramlé la tèra, a vardà e a fà tèrmolé le gent; le montagne sempitèrne a sè sfriso, e le colin-e antiche a sè sbasso: ij sò vieuj ant ij sécoj.

⁷I l'hai vèddù le tende 'd Cusan ciapà da lè sparm, ij pavajon ëd Midian a svantajé. ⁸Miraco contra ij fium, Nosgnor, contra dij fium a s'anvisca toa flin-a; opura, tò furor a l'é contra 'l mar, cand che ti 't monte dzora dij tò cavaj, ansima ai chèr ëd toa vitòria? ⁹Ti 't tire fòra tò arch e it i-j gave

l'anvìa 'd flece a la còrda. It fase s-ciòde torent da la tèra; ¹⁰le montagne at vèddo e a tramblo, na buria d'eva a dà 'l vir, èl balatron a fà sente soa vos.

An àut, èl sol a veul pa pì vnì fòra, ¹¹e la lun-a a resta andova ch'as treuva, lor a scapo a lè slusse 'd toe flece, a lè splendrior afoà 'd toa lansa. ¹²Pien èd flin-a, ti 't traverse la tèra, pien èd fot ti it èscarpise le gent. 13It ses surtì pèr salvé toa gent, pèr salvé ij tò consacrà. It l'has dësblà 'l tèit èd la ca dël pèrvers, it l'has rancala da le fundamenta. ¹⁴Con toe flece ti it l'has passà la testa dij sò guerié da part a part, lor che a vnisìo anans sfrandà pèr dësperd-me con la gòj èd col che a fà a tòch èl pòver dè stèrmà. ¹⁵It l'has nià ij sò cavaj ant èl mar, ant la nita dj'ève gròsse.

Conclusion: Tëmme e fede an Nosgnor

¹⁶I l'hai sentù e mè cheur a l'ha frissonà, a sente sta vos, mè làver a l'é butasse a tèrmolé, la camola a intra drinta mè òss e ij mè pass, sota 'd mi a strabuco. I sospiro al di dl'angossa che a vnirà contra dla gent ch' an crasa. ¹⁷An efet, èl fié a gicherà pa, le vis a daran nen, l'uliv a chitrà 'd dé la cujia, ij camp a daran pa pì da mangé, jë strop a spariran da jë stabi, e le stale a resteran senza beu. ¹⁸Ma mi i argiojirai an Nosgnor, i esulterai an Dé mè salvator. ¹⁹Nosgnor Dé a l'é mia fòrsa, chiel a fà esse ij mè pé tanme coj dle bëcce e an farà marcé an sj'auture⁷.

(Sta canson a l'é pèr èl magìster dël còr. Da sonesse con dè strument a còrda).

Tàula

Introdussion a l'euvra compléta dla Neuva Bibia an Lengha piemontèisa	3
Èl liber d'Abacuch.....	5

7 Cfr. 2 Samuel 22:34; Salm 18:33.

Introdussion.....	5
Schema.....	5
1.....	7
Ël profeta a crija agiùt a Nosgnor.....	7
Ij Caldé: foet ëd Nosgnor.....	7
2.....	8
Nosgnor a-j rëspond a le domande dël Profeta.....	8
Le sinch amprecassion.....	9
3.....	10
Preghiera d'Abacuch e sò Salm ëd trionf.....	10
Conclusion: Tëmna e fede an Nosgnor.....	11

